

29. Արտոնագրային գործունեություն

2017թ. հանրապետությունում արդյունաբերական սեփականության օբյեկտների (գյուտերի, օգտակար մոդելների, արդյունաբերական նմուշների, ապրանքային նշանների) իրավական պահպանության հետ կապված գործունեությունն ունեցել է հետևյալ պատկերը.

29.1. Գյուտեր և օգտակար մոդելներ: 2017թ. ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարության մտավոր սեփականության գործակալություն է ներկայացվել 110 գյուտի և 40 օգտակար մոդելի հայտ, որոնցից 146-ը՝ ազգային, 4-ը՝ օտարերկրյա հայտատուներից: 1992թ-ից մինչև 2017թ. դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածում, ստացված հայտերի ընդհանուր քանակը կազմել է 4 478: 2016թ. ազգային հայտատուների կողմից ներկայացվել է գյուտերի 4 միջազգային հայտ: 1994-2017թթ. ընթացքում մտավոր սեփականության համաշխարհային կազմակերպություն է ուղարկվել գյուտի 93 միջազգային հայտ: Եվրասիական արտոնագրային կոնվենցիայի ընթացակարգով ազգային հայտատուների կողմից 2017թ. ներկայացվել է 3 հայտ: 1997-2017թթ. ընթացքում Եվրասիական արտոնագրային գերատեսչություն առաքվել է գյուտի 45 եվրասիական հայտ: 2017թ. գործավարությունն ավարտվել է 148 հայտով, ընդ որում, 93 հայտով կայացվել են որոշումներ գյուտի հայտը պաշտոնական տեղեկագրում հրապարակելու և արտոնագիր տալու մասին, 30 հայտով՝ օգտակար մոդելի հայտը պաշտոնական տեղեկագրում հրապարակելու և արտոնագիր տալու մասին, 19 հայտով՝ գյուտի (օգտակար մոդելի) հայտը հետ կանչված համարելու մասին, գյուտի 4 և օգտակար մոդելի 2 հայտերով՝ արտոնագրեր տալն ամբողջությամբ մերժելու մասին: 2017թ. տրվել է գյուտի 74 և օգտակար մոդելի 27 արտոնագիր, որոնցից օտարերկրյա հայտատուներին՝ օգտակար մոդելի 1 արտոնագիր: 2017թ. 3 152 գյուտի արտոնագրերից ՀՀ տարածքում գործում է 209-ը, իսկ օգտակար մոդելի 505 արտոնագրից՝ 126-ը: ՀՀ տարածքում գործում է 4 958 եվրասիական արտոնագիր:

Ստացված գյուտերի և օգտակար մոդելների հայտերի քանակն ըստ տեխնիկայի բնագավառի (ըստ Մադրիդյան արձանագրությունների դասակարգչի /ՄԱԴ/), 2017թ.

		<i>միավոր</i>	
		Բնագավառը	Ընդամենը
A	Մարդու կենսական պահանջների բավարարում	Բժշկություն և անասնաբուժություն	17
		Սննդամթերք և ծխախոտ	7
		Դեղեր և դեղամիջոցներ	8
		Գյուղատնտեսություն	11
B	Տարբեր տեխնոլոգիական պրոցեսներ, տրանսպորտ	Հագուստ և կենցաղային առարկաներ	9
		Նյութերի մշակում, շերտավոր նյութեր	7
C	Քիմիա, մետաղագործություն	Տրանսպորտ	7
		Անօդաչու քիմիա	13
		Օրգանական քիմիա	5
E	Շինարարություն, լեռնագործություն	Ներկեր, վառելիք, կենդանական և բուսական յուղեր	5
		Շինարարություն	16
F	Մեխանիկա, լուսավորություն, ջեռուցում, շարժիչներ և պոմպեր, զենք և ռազմամթերք, պայթեցման աշխատանքներ	Շարժիչներ և պոմպեր	11
G	Ֆիզիկա	Չափում և օպտիկա	11
H	Էլեկտրականություն	Էլեկտրական տեխնիկա	5
Այլ բնագավառներ			18
Ընդամենը			150

29.2. Ապրանքային նշաններ և արդյունաբերական նմուշներ: 2017թ. ազգային ընթացակարգով Մտավոր սեփականության գործակալություն է ներկայացվել ապրանքային նշանի գրանցման 1 883 հայտ (1 348-ը՝ ազգային հայտատուներից): Ապրանքային նշանների 1 767 հայտով կատարվել է նախնական փորձաքննություն: Հետ է կանչվել 10 հայտ, 94 հայտով կայացվել է ապրանքային նշանի գրանցումը մերժելու մասին որոշում: Գրանցվել է 1 435 ապրանքային նշան (1 325-ը՝ ազգային հայտատուների անուններով): Նշանների միջազգային գրանցման մասին մադրիդյան համաձայնագրի և դրա արձանագրության շրջանակում Հայաստանի Հանրապետության նշամաք ստացվել է ապրանքային նշանների միջազգային գրանցման մասին 2 997 ծանուցում: Միջազգային ծանուցումներով կայացվել է 1 681 որոշում ապրանքային նշաններին իրավական պահպանություն տրամադրելու վերաբերյալ, նախնական մերժման մասին՝ 518, իսկ վերջնական մերժման մասին՝ 764 որոշում: ՀՀ-ից ներկայացվել է միջազգային գրանցման 51 հայտ:

2017թ. ազգային ընթացակարգով Մտավոր սեփականության գործակալություն է ներկայացվել 58 արդյունաբերական նմուշի հայտ (54-ը՝ ազգային հայտատուներից), որոնցից 34-ը ստացել է վկայագիր: Արդյունաբերական նմուշների Հաագայի համաձայնագրի շրջանակում Հայաստանի Հանրապետության նշամաք ստացվել է արդյունաբերական նմուշների միջազգային գրանցման մասին 149 ծանուցում:

Գրանցման ներկայացված ապրանքային նշանների հայտերի քանակն ըստ հայտատուների երկրների, 2017թ.

միավոր

	Ընդամենը	այդ թվում՝	
		ըստ ազգային ընթացակարգի	Մադրիդյան համաձայնագրի և դրան կից արձանագրության շրջանակում
Հայաստան	1 472	1 472	-
Ալժիր	1	-	1
ԱՄՆ	373	121	252
Ավստրալիա	7	-	7
Ավստրիա	35	-	35
Արաբական Միացյալ Էմիրություններ	25	20	5
Արգենտինա	4	4	-
Բելառուս	38	1	37
Բելգիա	74	-	74
Բելիզ	4	-	4
Բերմուդա	3	-	3
Բոսնիա և Հերցեգովինա	3	3	-
Բուլղարիա	26	4	22
Գերմանիա	314	5	309
Դանիա	19	3	16
Եգիպտոս	9	2	7
Էստոնիա	5	-	5
Թաիլանդ	3	1	2
Թայվան	1	1	-
Թունիս	2	-	2
Թուրքիա	114	-	114
Իռլանդիա	25	4	21
Իսպանիա	67	5	62
Իսրայել	6	2	4

	Ընդամենը	այդ թվում՝	
		ըստ ազգային ընթացակարգի	Մադրիդյան համաձայնագրի և դրան կից արձանագրության շրջանակում
Իտալիա	155	1	154
Իրան	20	2	18
Լատվիա	18	-	18
Լեհաստան	36	4	32
Լիբանան	4	4	-
Լիխտենշտայն	11	-	11
Լիտվա	5	-	5
Լյուքսեմբուրգ	42	2	40
Խորվաթիա	6	4	2
Կայմանյան կղզիներ	6	2	4
Կանադա	3	3	-
Կիպրոս	45	2	43
Կյուրասաո	1	1	-
Կորեայի Հանրապետություն	29	19	10
Հնդկաստան	22	9	13
Հորդանան	2	2	-
Հունաստան	11	3	8
Հունգարիա	22	1	21
Ղազախստան	18	1	17
Ղրղստան	2	-	2
Ճապոնիա	93	23	70
Մալազիա	2	2	-
Մալթա	21	-	21
Մակեդոնիա	2	2	-
Մարոկկո	1	-	1
Մեքսիկա	3	-	3
Միացյալ Թագավորություն	66	14	52
Մոզամբիկ	1	-	1
Մոլդովա	10	-	10
Մոնակո	2	-	2
Նիդերլանդներ	30	9	21
Նոր Զելանդիա	4	-	4
Նորվեգիա	7	-	7
Շվեդիա	11	5	6
Շվեյցարիա	250	41	209
Չեխիա	16	-	16
Չինաստան	329	13	316
Պանամա	1	-	1
Պորտուգալիա	6	3	3
Ռումինիա	1	-	1
Ռուսաստանի Դաշնություն	563	21	542
Սան Մարինո	2	-	2
Սեյշելյան կղզիներ	3	1	2
Սենտ Քիթս և Նևիս Դաշնություն	2	-	2
Սինգապուր	14	-	14
Սիրիա	3	3	-
Սլովակիա	7	-	7
Սլովենիա	26	-	26
Վիետնամ	7	-	7
Վիրջինյան կղզիներ	28	3	25
Վրաստան	16	14	2
Ուզբեկստան	3	-	3
Ուկրաինա	72	8	64

	Ընդամենը	այդ թվում՝	
		ըստ ազգային ընթացակարգի	Մադրիդյան համաձայնագրի և դրան կից արձանագրության շրջանակում
Օման	3	3	-
Ֆիլիպիններ	1	-	1
Ֆինլանդիա	35	5	30
Ֆրանսիա	151	5	146
Ընդամենը	4 880	1 883	2 997

29.3. Հրապարակումներ: 2017թ. հրատարակվել է «Արդյունաբերական սեփականություն» պաշտոնական տեղեկագրի 23 համար՝ հայերեն և ռուսերեն, որոնց մեջ պաշտոնական տեղեկություններ են հրապարակվել 74 գյուտի և 27 օգտակար մոդելի արտոնագրերի, 31 արդյունաբերական նմուշի վկայագրերի, 1 435 գրանցված ապրանքային նշանների մասին: 2017թ. հրապարակվել է «Ապրանքային նշանների հայտեր» տեղեկագրի 23 համար:

29.4. Գրանցված օբյեկտների նկատմամբ իրավունքների փոխանցում, լիցենզիաների տրամադրում և իրավունքների պահպանության ժամկետների երկարաձգում: 2017թ. ընթացքում քննարկվել և գրանցվել է 1 825 դիմում:

Քննարկված և գրանցված դիմումների քանակը, 2017թ.

	<i>միավոր</i> Ընդամենը
Ապրանքային նշանների նկատմամբ իրավունքների փոխանցում	128
Ապրանքային նշանների լիցենզիաներ	33
Ապրանքային նշանների ենթալիցենզիաներ	6
Ապրանքային նշանների լիցենզիայի փոփոխություն	7
Ապրանքային նշանների ենթալիցենզիայի փոփոխություն	1
Ապրանքային նշանների ֆրանչայզինգի պայմանագիր	1
Արտոնագրի զիջում	1
Ապրանքային նշանների լիցենզիաների չեղյալ հայտարարում	5
Արտոնագրի բացառիկ լիցենզիա	1
Արտոնագրի լիցենզիայի փոփոխություն	1
Արդյունաբերական նմուշների իրավունքների փոխանցում	4
Ապրանքային նշանների գործողության ժամկետների երկարաձգում	772
Գյուտերի, օգտակար մոդելների արտոնագրերով վերապահված և արդյունաբերական նմուշի գրանցումից բխող իրավունքների պահպանության ժամկետների երկարաձգում	235
Ապրանքային նշանների պետական գրանցամատյանում կատարված փոփոխություններ	630
Ընդամենը	1 825

Գրանցված իրավունքների փոխանցման և լիցենզիաների տրամադրման պայմանագրերի քանակը, 2017թ.

	<i>միավոր</i> Ընդամենը
Իրավունքի փոխանցման պայմանագրեր	133
Լիցենզիայի, ենթալիցենզիայի տրամադրման պայմանագրեր և պայմանագրերում կատարված փոփոխություններ	49
Ֆրանչայզինգի պայմանագրեր	1
Ընդամենը	183

2017թ. պատրաստվել և իրավատերերին է հանձնվել 1 435 ապրանքային նշանների վկայագրեր, 74 գյուտի արտոնագրեր, 27 օգտակար մոդելների արտոնագրեր և 31 արդյունաբերական նմուշների վկայագրեր:

29.5. Ֆինանսական ցուցանիշներ: 2017թ., որպես պետական տուրք, ՀՀ պետական բյուջե է մուտքագրվել 406.7 մլն. դրամ: 2016թ. համեմատ գանձված գումարների չափը նվազել է 101.6 մլն. դրամով:

ՀՀ պետական բյուջե մուտքագրված գումարը, 2017թ.

	<i>մլն. դրամ</i>
	Ընդամենը
Ապրանքային նշանների և արդյունաբերական նմուշների իրավական պահպանություն	284.1
Գյուտերի և օգտակար մոդելների իրավական պահպանություն	0.8
Պետական գրանցամատյանների վարում	102.4
Զիջման մասին և յիջենգային պայմանագրերի գրանցում	18.9
Բողոքների քննարկման գծով	0.5
Ընդամենը	406.7

Ներկայացված գյուտերի և օգտակար մոդելների հայտերի քանակն ըստ երկրների, 2013-2017թթ.

		<i>միավոր</i>				
		2013	2014	2015	2016	2017
Հայաստան	գյուտեր	126	121	113	92	107
	օգտակար մոդելներ	39	54	54	32	39
	ընդամենը	165	175	167	124	146
Այլ երկրներ	գյուտեր	6	2	2	2	3
	օգտակար մոդելներ	1	4	1	-	1
	ընդամենը	7	6	3	2	4
Ընդամենը	գյուտեր	132	123	115	94	110
	օգտակար մոդելներ	40	58	55	32	40
	ընդամենը	172	181	170	126	150

Գյուտերի, օգտակար մոդելների, արդյունաբերական նմուշների և ապրանքային նշանների ցուցանիշները, 2013-2017թթ.

		<i>միավոր</i>				
		2013	2014	2015	2016	2017
Գյուտեր	ներկայացվել են հայտեր	132	123	115	94	110
	տրվել են արտոնագրեր	99	108	81	93	74
Օգտակար մոդելներ	ներկայացվել են հայտեր	40	58	55	32	40
	տրվել են արտոնագրեր	31	40	50	44	27
Արդյունաբերական նմուշներ	ներկայացվել են հայտեր	33	33	38	29	58
	տրվել են վկայագրեր	30	27	32	23	34
Ապրանքային նշաններ	ներկայացվել են հայտեր	4 820	4 847	5 044	3 985	4 880
	գրանցվել են	1 567	1 584	1 488	1 564	1 435

Քրանցման ներկայացված ապրանքային նշանների հայտերի քանակն ըստ հայտատուների երկրների, 2013-2017թթ.

	<i>միավոր</i>				
	2013	2014	2015	2016	2017
Հայաստան	1 167	1 341	1 340	1 261	1 472
Այժիր	-	-	-	-	1
ԱՄՆ	402	456	454	321	373
Ավստրալիա	-	9	8	4	7
Ավստրիա	12	32	47	40	35
Արաբական Միացյալ Էմիրություններ	17	27	11	16	25
Արգենտինա	5	3	-	-	4
Բահամյան կղզիներ	4	-	-	-	-
Բահրեյն	-	-	-	2	-
Բարբադոս	-	1	3	1	-
Բելառուս	45	23	33	28	38
Բելգիա	8	51	59	53	74
Բելիզ	-	2	12	1	4
Բենիլյուքս	140	1	-	-	-
Բերմուդա	-	-	5	3	3
Բոսնիա և Հերցեգովինա	-	-	-	10	3
Բրազիլիա	5	4	7	-	-
Բուլղարիա	46	41	34	9	26
Գերմանիա	253	233	339	235	314
Դանիա	11	19	26	26	19
Դոմինիկյան Հանրապետություն	-	1	-	-	-

	2013	2014	2015	2016	2017
Եգիպտոս	2	1	5	2	9
Եվրամիություն	185	12	-	-	-
Էստոնիա	5	3	4	3	5
Թաիլանդ	1	-	-	2	3
Թայվան	5	6	3	1	1
Թունիս	-	-	-	-	2
Թուրքիա	116	212	132	126	114
Բոլանդիա	9	17	23	15	25
Բսլանդիա	-	9	4	1	-
Բսայանիա	57	64	54	33	67
Բսրայել	6	5	5	2	6
Բոսնիա	213	184	131	133	155
Բրան	7	36	21	10	20
Լատվիա	12	12	37	17	18
Լեհաստան	68	40	41	23	36
Լիբանան	4	5	-	2	4
Լիխտենշտայն	1	40	17	6	11
Լիտվա	20	4	3	13	5
Լյուքսեմբուրգ	2	42	52	43	42
Խորվաթիա	3	1	-	-	6
Կայմանյան կղզիներ	1	1	22	8	6
Կանադա	10	3	6	9	3
Կիպրոս	14	64	67	40	45
Կյուրասաո	-	-	-	-	1
Կոլումբիա	-	-	2	1	-
Կորեայի Հանրապետություն	30	48	47	94	29
Կուբա	1	13	2	2	-
Հարավային Աֆրիկա	2	-	-	-	-
Հնդկաստան	21	39	28	23	22
Հոնգ Կոնգ	4	1	5	3	-
Հորդանան	4	-	-	-	2
Հունաստան	1	7	6	13	11
Հունգարիա	167	129	210	26	22
Ղազախստան	15	4	17	31	18
Ղրղզստան	-	1	-	-	2
Ճապոնիա	65	81	77	88	93
Մալազիա	2	-	-	1	2
Մալթա	-	10	1	2	21
Մակեդոնիա	5	-	3	6	2
Մարոկկո	3	2	5	1	1
Մեքսիկա	3	2	3	1	3
Միացյալ Թագավորություն	119	99	133	64	66
Մոզամբիկ	-	-	-	-	1
Մոլդովա	9	8	11	6	10
Մոնակո	10	6	3	2	2
Նիդերլանդներ	12	41	67	62	30
Նոր Զելանդիա	-	4	5	4	4
Նորմանդյան կղզիներ	-	-	-	1	-
Նորվեգիա	3	10	2	3	7
Շվեդիա	20	13	23	10	11
Շվեյցարիա	236	240	309	184	250
Չեխիա	67	36	19	38	16
Չիլի	1	-	-	-	-
Չինաստան	172	191	201	181	329
Պանամա	-	2	3	-	1

	2013	2014	2015	2016	2017
Պորտուգալիա	9	9	7	1	6
Պուերտո Ռիկո	-	-	-	1	-
Ջիբրալթար	1	1	-	-	-
Ռումինիա	-	3	4	5	1
Ռուսաստանի Դաշնություն	622	471	477	323	563
Սան Մարինո	-	2	2	-	2
Սաուդյան Արաբիա	2	1	3	-	-
Սեյշելյան կղզիներ	-	-	5	1	3
Սենտ Քիթս և Նևիս Դաշնություն	-	-	-	-	2
Սինգապուր	8	11	7	17	14
Սիրիա	-	-	-	-	3
Սլովակիա	5	-	6	8	7
Սլովենիա	44	26	22	16	26
Վիետնամ	5	-	-	2	7
Վիրջինյան կղզիներ	4	28	17	50	28
Վրաստան	12	6	20	7	16
Ուզբեկստան	-	2	5	2	3
Ուկրաինա	105	131	104	62	72
Ուրուգվայ	-	2	-	-	-
Օման	-	-	-	6	3
Ֆիլիպիններ	-	1	-	-	1
Ֆինլանդիա	14	10	15	22	35
Ֆրանսիա	160	150	154	116	151
Քաթար	1	1	-	-	-
Քուվեյթ	-	-	-	-	-
Այլ երկրներ	-	-	9	-	-
Ընդամենը	4 820	4 847	5 044	3 985	4 880

Գրանցված իրավունքների փոխանցման և լիցենզիաների տրամադրման պայմանագրերի քանակը, 2013-2017թթ.

միավոր

	2013	2014	2015	2016	2017
Իրավունքի փոխանցման պայմանագրեր	79	81	121	179	133
Լիցենզիայի, ենթալիցենզիայի տրամադրման պայմանագրեր և պայմանագրերում կատարված փոփոխություններ	31	34	17	50	49
Ֆրանսայզինգի պայմանագրեր	2	1	-	4	1
Գրավադրման պայմանագրեր	4	62	-	-	-
Գրանցված պայմանագրերի ընդհանուր քանակը	116	178	138	233	183

ՀՀ պետական բյուջե մուտքագրված գումարը, 2013-2017թթ.

մլն. դրամ

	2013	2014	2015	2016	2017
Ապրանքային նշանների և արդյունաբերական նմուշների իրավական պահպանություն	257.6	325.6	291.3	325.0	284.1
Գյուտերի և օգտակար մոդելների իրավական պահպանություն	3.2	3.6	3.0	3.6	0.8
Պետական գրանցամատյանների վարում	51.4	81.6	176.5	147.6	102.4
Զիջման մասին և լիցենզային պայմանագրերի գրանցում	9.6	15.9	14.7	31.8	18.9
Բողոքների քննարկման գծով	0.4	0.8	0.4	0.3	0.5
Ընդամենը	322.2	427.5	485.9	508.3	406.7